L. MAJCEN

SIROTICA

ČAROBNA PRIČA U 5 SLIKA

M. STJEPANOV

IVIČIN BIEG

DJEČJA IGRA U 4 ČINA

ZAGREB 1943

KNJIŽNICA KAZALIŠTA USTAŠKE MLADEŽI
S V E Z A K 4.
IZDALA PROMIČBA USTAŠKE MLADEŽI

L. MAJCEN

SIROTICA

ČAROBNA PRIČA U 5 SLIKA

•

M. STJEPANOV

IVIČIN BIEG

DJEČJA IGRA U 4 ČINA

ZAGREB
1943

Tiskara Matice Hrvatskih akademičara, Zagreb, Ilica 54.

SIROTICA

OSOBE:

SIROTICA
1. PATULJAK
2. PATULJAK
3. PATULJAK
1. VILA
2. VILA
3. VILA
ĐURĐICA
LJUBICA
POTOČNICA
TULIPAN
MAĆUHICA
RUŽA
SUNCE
MJESEC
ZVIEZDA
DAN
NOĆ
MILOSRĐE
KUM MARKO
PERO
GRGA
KUMA MARA
KUMA JELA

PATULJCI, VILE, CVIEĆE, SELJACI I SELJAKINJE

1. SLIKA

(Pozornica: Šuma... Spušta se sumrak. Kraj je miran, tek se iz daljine čuje lagani vjetar.)

1. PRIZOR

PATULJCI *(vraćaju se sa posla kući)*

Mali mi smo ljudi,
Svak se nama čudi.
U nas puna brada,
Svak se čudi nama...
Patuljci smo mali
V'jek spremni svakoj šali. Haj...haj...haj

1. PATULJAK: Stanite!... Dosta je, braćo. Odmor!

2. PATULJAK: Sjednimo da se odmorimo.

3. PATULJAK: Sjednimo!

1. PATULJAK: Još hiljadu ljudskih koračaja i mi smo kod naše kuće. Ali ne smijemo previše obilaziti uz granicu, jer bi se mogli izgubiti u šumi. A naše je carstvo tako liepo. U njemu ima mnogo mirisavog zraka, kakvoga nemaju ljudi na zemlji.

2. PATULJAK: O, naš je zrak mnogo ljepši od onoga, što ga imadu ljudi. Naš je zrak topao i blag. ...On nas kriepi i hrabri... Po njemu je naš rad tako koristan... Od njega korist ljubavi i dobroti.

3. PATULJAK: A ovaj ovdje kod ljudi tako je težak i opor, kao da njime vlada okrutni duh, kojemu je ime grieh.

1. PATULJAK: Zato se radujem, kad dođemo do ovoga mjesta, koje je granica našega carstva i zemlje.

SVI: Svi se mi radujemo...

2. PATULJAK: A ja uviek zahvaljujem Bogu, da smo se sretno vratili.

3. PATULJAK: To činimo mi svi... Pa ipak ja tako volim ljude... Oni su dobri. Ima među njima i zločestih i zlobnih, a to su samo djeca. No kad ponarastu i dođu k pameti, svi oni postanu dobri.

1. PATULJAK: Istina je... Najviše su zločesta djeca. Ne slušaju roditelje. Ali ne smijemo im sve zamjeriti... Oni još ne uviđaju svoj grieh. ...Oni to sve čine u igri i zabavi i nisu sviestni onoga, što čine.

2. PATULJAK: Pravo velite... Kad djeca ponarastu postanu veliki i pametni ljudi, a onda postaju svi dobri...

3. PATULJAK: Ja volim ljude... Ja volim djecu... Svako je diete dobro, samo ga treba pomilovati. Treba s djecom kao s našim draguljima. Djeci treba igre.

SVI: Ja bih se rado igrao s djecom...

1. PATULJAK: No, no... Niste vi za igru... Mi smo stvoreni za rad. Mi nismo isto što i ljudi... Ljudi se rađaju na sviet maleni, a mi smo uviek jednaki...

2. PATULJAK: Mi uviek živimo.

3. PATULJAK: A ljudi umiru.

SVI: Oni umiru!... A što to znači?... Zašto oni umiru?

3. PATULJAK: Oni zatvore svoje oči i zaspu.

SVI: Pa i mi spavamo...

1. PATULJAK: Oni zaspu za uviek... Oni zaspu i nikada se više ne probude...

2. PATULJAK: Da, da... Oni zaspu i nikada se više ne probude... A mi zaspimo i opet se probudimo.

1. PATULJAK: No dosta je, braćo, razgovora... Dosta smo se odmarali. Ustanite! *(svi ustaju)* Već se spušta noć... Treba poći na počinak.

SVI: Na počinak!... Na počinak!... *(stave se u red i stupaju)*

Mali mi smo ljudi,
Svak se nama čudi,
U nas puna brada... *itd. (odu)*

2. PRIZOR

SIROTICA: *(u trošnom odielu dolazi lagano)* Kud sam to jadna došla? Umorna sam i pospana... A kako je velika ova šuma... Nikako ne mogu doći do kraja... A ja bih htjela, da nađem svoju mamicu... Svoju dragu mamicu... *(plače)* Oh, kako sam ja voljela svoju mamicu... A sad?... Sad ne znam gdje mi je moja mamica. *(plače)* Mamice moja!... Mamice moja!... Tražim je svuda i ne mogu je naći... Ja je moram probuditi... *(zove)* Mamice!... Moja draga mamice!... *(sjedne na panj, prekrije lice rukama i plače)* Moja draga... Moja dobra mamice...

3. PRIZOR

1. PATULJAK: *(dotrči naglo opazi malu i okrene se prema drugovima, pa ih rukom doziva)* Ovamo!... Ovamo!...

2. PATULJAK: *(dođe za njim)* Zar ti nisam rekao, da čujem dječji glas. I to baš na granici našega carstva.

3. PATULJAK: *(dođe za njima)* Je li doista?

1. PATULJAK: Neka djevojčica.

2. PATULJAK: *(pođe bliže prema njoj)* Ona plače!

3. PATULJAK: *(zove ostale drugove)* Ovamo!... Ovamo!... Neka djevojčica!

PATULJCI: *(dotrče)* Tko je?

1. PATULJAK: Djevojčica... Ne znamo, kako je došla ovamo. Ona plače!

2. PATULJAK: Da... Plače!...

SVI: Plače?

1. PATULJAK: Da nas ne opazi. *(sjeda na pod kraj male, a svi za njime u krug oko nje)*

2. PATULJAK: Da ju zovemo?

SVI: Zovimo ju!

3. PATULJAK: Djevojčice mala!

SVI: Djevojčice!

SIROTICA: *(digne glavu, opazi patuljke i prestraši se)* Tko ste vi? Tko ste vi maleni ljudi? Što hoćete od mene?... Ja se tako bojim...

1. PATULJAK: Ne boj se, diete moje!... Mi smo maleni dobri patuljci. Ne ćemo ti ništa na žao učiniti...

2. PATULJAK: Što si došla amo?

3. PATULJAK: Zašto plačeš?

SIROTICA: Bila sam kod kuće... Imala sam mamicu, koja me je svakoga dana spremala u školu, koja me je njegovala i milovala...

1. PATULJAK: A gdje ti je sada mamica?

SIROTICA: Gdje mi je mamica? Ne znam!... Tražim ju i ne mogu je nigdje naći.

2. PATULJAK: Pa kuda je otišla?

SIROTICA: Nije ona nikuda otišla. Nju su odvezli zločesti ljudi. Već nekoliko je dana ležala moja mamica i nije se digla iz kreveta... Ništa nije jela. Jučer je zaspala i nije se htjela probuditi. Dozivala sam ju, ali se nije htjela probuditi.

1. PATULJAK: Nije se htjela probuditi?

SIROTICA: Onda su došli zločesti ljudi i na kolima su je odvezli. Ja sam plakala... *(plače)* Ja sam vrlo plakala... Htjela sam ju naći, pa nikako ne mogu.

1. PATULJAK: Sirotica!...

SVI: Sirotica!...

SIROTICA: Da... Ja sam mala sirotica... Ali ja moram naći svoju mamicu. Ja ju moram probuditi.

SVI: *(pognu tužno glave)* Mala sirotica!...

SIROTICA: *(moleći)* A ne bi li vi bili tako dobri i pomogli mi naći moju mamicu?

1. PATULJAK: Hoćemo, mala sirotice... Mi ćemo ti pomoći tražiti tvoju mamicu.

2. PATULJAK: A što da činimo?

SVI: *(stave prst na čelo)* Što da činimo?

3. PATULJAK: Ja znam... Povedimo siroticu do naših posestrima vila! Možda će one znati, gdje je sada njezina mamica.

SIROTICA: Vodite me dobri mali ljudi!... Ja ću vam biti uviek zahvalna.

Zastor

2. S L I K A

(Pozornica: Carstvo vila. Sve je u sjajnom svietlu, jer je ovdje vječna sreća, veselje i radost.)

1. PRIZOR

1. VILA: *(prede)* Jeste li čule, sekice, kako se obtužiše dan i noć... Nastalo je među njima najveće neprijateljstvo.

2. VILA: I ljudi su oćutili ovu težku svađu...

VILE: *(kao da predu sunčeve niti)* To je nesreća...

1. VILA: Zato treba da više radimo... Naš otac... Naš kralj Sunce želi da svojim trakama, koje mu mi izrađujemo, umiri zemlju. I ljude... i Dan... i Noć...

2. VILA: To će biti sretan čas... Čas izmirenja... Svi će se izmiriti. I zemlja... i svemir... i sve, što živi i diše...

1. VILA: Zato marljivo na posao sestrice!... Budimo kao marne pčelice.

VILE: *(rade)* Predem, predem sunca trak,
Da umirim zemlju, zrak...

1. VILA: Nek se svuda ori glas,
Vile nose ljud'ma spas.

2. VILA: A kad svađi dođe kraj,
Na zemlji će biti raj!

3. VILA: Sloga, ljubav, a i radost,
Razvedruje našu mladost!

VILE: Predem, predem sunca trak,
Da razsvietlim zemlju, zrak!

1. VILA: *(pokazuje u daljinu)* Sestrice!... Sestrice!... Pogledajte, kako se sunce smije. Raduje se, jer znade, da će naše marne ručice pomoći njemu i ljudima.

2. VILA: Koliko je odredio kralj, da se izplete zlatnih zraka.

3. VILA: Mnogo... Vrlo mnogo...

1. VILA: Mnogo?... Pa to je veselje za nas...

2. VILA: I naši pobratimi maleni patuljci, rade dvostruko kao prije. Njima je odredio carev pomoćnik Mjesec. On im je donio prvi glas o novoj ljubavi, koja će se našim radom raznieti zrakom i zemljom.

3. VILA: To će biti naša najveća sreća.

VILE: *(rade)* Predem, predem sunca trak,
Da razsvietlim zemlju, zrak!

1. VILA: *(gleda u daljinu)* Sestrice!... Pogledajte... Netko dolazi ovamo.

2. VILA: Doista... Netko dolazi ovamo!

VILE: *(gledaju u daljinu)* Tko to dolazi ovamo?

1. VILA: Neka mala djevojčica. Kako ona dolazi ovamo? Tko je nju doveo u naše carstvo.

2. VILA: Ona nije sama. Nju prati njezin anđeo čuvar.

3. VILA: Ona je morala proći kroz zemlju malenih patuljaka.

1. VILA: Gledajte... Nije sama... Vode ju maleni patuljci.

2. VILA: Malo ljudsko diete... Dobro diete, kad su je patuljci zavoljeli.

3. VILA: Da ju pozdravimo! *(mašu rukama)*

2. PRIZOR

SIROTICA: *(ulazi sa patuljcima)* Gdje je moja mamica? *(plače)* Gdje je moja mamica? Moja draga... Moja zlatna mamica...

VILE: Mamica?

SIROTICA: Da... Moja mamica!

1. VILA: Nema ovdje tvoje mamice... Ona je dolje na zemlji... Ona je kod ljudi.

2. VILA: Zašto si ju ostavila?

3. VILA: Ili si bila zločesta, kad te je mamica ostavila.

VILE: Zločesto diete!

SIROTICA: Nije mene protjerala moja mamica. Nisam ja bila zločesta. Ljudi su bili zločesti... Oni su odvezli moju mamicu... Ona je zaspala, a ja ju nisam mogla probuditi.

PATULJCI: Ona je sirotica.

VILE: Sirotica?

SIROTICA: Da... Ja nemam više mamice... Nemam više moje dobre mamice.

1. VILA: A gdje je tvoj tatica?

SIROTICA: Ja ne znam... Ja nemam tatice... Ja nikoga nemam... Sama sam... Ostavljena...

VILE: Sirotica!

SIROTICA: *(plače)* Dobre, drage moje drugarice... Pomozite mi... *(klekne pred 1. vilu)* Draga, dobra moja vilo... Vrati mi mamicu!

1. VILA: Ja ne znam, gdje je tvoja mamica. Ja... ja... Ja bih ti ju vratila, ali doista ne znam, gdje je ona.

2. VILA: Meni je tako žao male sirotice. Mi joj moramo pomoći... Zar ne vidite, kako voli svoju mamicu. Kako je mala, a tako velika sirota.

VILE: Pomognimo!

PATULJCI: Pomognite!

VILE: Pomognimo sirotici!

1. VILA: Kako ćemo to učiniti? Sad ne možemo ništa, dok car Sunce ne održi sud i ne pomiri Dan i Noć. A onda će biti lako... Bit će svuda veselja.

2. VILA: Odvedimo djevojčicu do cara. Car će nam Sunce uslišati našu molbu. Mi ćemo ga moliti za milost.

SIROTICA: Pomozite mi... Bit ću vam uviek zahvalna...

1. VILA: Dobro! Odvedimo siroticu do cara, ali treba najprije da svršimo posao, koji nam je car odredio. Trebamo mu donieti zlatne niti koje će pustiti na zemlju, da ju ugrije i da joj vrati opet mir i ljubav.

2. VILA: Dok svršimo posao, neka se sirotica odmori u našem carstvu cvieća.

1. VILA: Neka nas tamo pričeka, a onda ćemo svi do cara.

VILE: Do cara!... Do cara!

PATULJCI: I mi ćemo do cara, da molimo za malu siroticu.

1. VILA: Odvedite ju u carstvo cvieća. Tamo će zaboraviti na sve svoje boli.

2. VILA: Hajde, sirotice, da se odmoriš, da se okriepiš sladkim snom našega cvieća *(odlazi sa siroticom i patuljcima)*

Zastor

3. S L I K A

(Pozornica: U carstvu cvieća. U sredini vrta leži mala sirotica i spava. Naokolo leže maleni patuljci. Živi vrt cvieća, koje je smješteno okolo male sirotice. Čarobno svjetlo osvjetljuje ovaj prostor, u kojem se ne osjećaju nikakve boli. Svako diete, koje predstavlja cvieće, nosi na glavi u obliku kape onaj cviet, kojeg prikazuje.)

1. PRIZOR

GJURGJICA: Gjurgjica me svuda zovu,
Pričat znadem radost novu. *(Klekne do sirotice)*.

LJUBICA: Ja sam plava ljubica,
Djeci v'jek miljenica,
Radujem se ovaj čas,
Čuvši seko tvoj ja glas!
Sirotici nek svane sreća,
Bit će njena ljubav veća. *(Klekne do sirotice)*

POTOČNICA: I ja svoje dane brojim,
U tom vrtu s vama stojim,
Modra ja sam potočnica,
Utjeha sam svih b'jednica.
I ja molim, druge, stog,
Siroti da pomogne Bog! *(Klekne do sirotice)*

TULIPAN: Dobar je i Tulipan,
Svima daje miran san.
Nemam ništa da joj dam,
Tek ljubavi svete pram!
Zdravlje, sreću, život dug
Želi sad joj svak moj drug! *(Klekne do sirotice)*

MAĆUHICA: Mene zovu dan i noć,
Ali slaba mi je moć.
Tek što jutrom širim cviet,
Obradujem cieli sviet.
Ljubav nek je darak moj,
Sirotici maloj toj! *(Klekne do sirotice)*

RUŽA: I ja, drage, vaša seka,
Ruža mala, blaga, meka,
Ljubim tu siroticu,
Nesretnicu, b'jednicu! *(Klekne do sirotice)*

SIROTICA: *(budi se)* Gdje sam?... Tako mi je čudno, kao da sam sanjala divan san.

SVE: Sanjala?

SIROTICA: Tako sam vesela i sretna... A gdje sam ja to sada?

GJURGJICA: Ti si u vilinskom carstvu cvieća.

SIROTICA: *(ustaje)* Oh, kako je ovdje liepo. Ja bih ovdje uviek ostala. Tako bih rado opet sanjala...

LJUBICA: A što si sanjala, diete naše? Pričaj nam...

SVE: Pričaj nam... Pričaj...

SIROTICA: Pa dobro... *(sjedne)* Sanjala sam, da je došla k meni majka... Moja mamica... Tako je bila liepo obučena. Poletjela sam k njoj, a ona me je privinula k sebi.

SVE: Sirotica!

SIROTICA: A vi... Vi ste nas gledale i s nama se radovale. Skakutale ste oko nas... Igrali ste, pjevali... Kao da slavite dan vašega veselja.

SVE: Kako je to lijepo!

SIROTICA: A ja sam sa majčicom šetala ovim krasnim vrtom. Ali gdje je ona sada? Zar je nema više ovdje?

RUŽA: Ona je uviek uza te.

SIROTICA: Pa gdje je onda? Ja bih tako rado, da je moja mamica ovdje.

TULIPAN: Nema je... Ali ti ćeš ju još danas naći. Poći ćeš sa vilama i malenim patuljcima do našega cara Sunca. On će ti sigurno pomoći. On je dobar i pravedan i tako voli ljude. Obećao je da će svima pomoći, kad održi carski sud.

SIROTICA: A kad ćemo poći do vašega cara? Ja tako volim sunce... Sve... Sve... Sve ja volim.

PATULJCI: *(bude se)* Voliš li i nas?

SIROTICA: I vas volim, dragi moji drugovi! Vi ste mi prvi pomogli u mojoj velikoj nevolji. Vi ste mi se prvi smilovali.

POTOČNICA: Svima si nam mila i zato ćemo ti zaigrati našu igru.
(Cvieće ustaje i uz pratnju glasbe odpleše neki ples)

SIROTICA: Hvala vam!... Hvala vam!

MAĆUHICA: Dolaze vile!

2. PRIZOR

1. VILA: *(ulazi s ostalima)* Sirotice naša!

SIROTICA: Jeste li već došle, drugarice mile?

1. VILA: Došle smo, da te odvedemo do cara. Možda će nam on pomoći u tvojoj velikoj nevolji.

SIROTICA: Pođimo odmah, da nađemo mamicu!...

1. VILA: Pođimo dakle!

PATULJCI: I mi ćemo s vama!

SIROTICA: I vi ćete s nama, mali moji drugovi...

SVI: Svi ćemo do cara!... Caru Suncu!... Caru Suncu!

Zastor

4. S L I K A

(Pozornica: Kod sunca... Na priestolju sjedi car Sunce, a do njega lievo Mjesec i desno Zviezda. Veliki je sud, pred kojim stoje Dan i Noć, a veliki ih car sluša i izmiruje.)

1. PRIZOR

SUNCE: Došao je onaj željeni dan, kad sam dozvao svoje saveznike, bliedi Mjesec i jasnu Zviezdu, da vas saslušamo.

MJESEC: A mi smo se radostna srdca odazvali čekajući čas, kad će vašim izmirenjem nastati opet vrieme kao što je nekad bilo.

NOĆ: Veliki gospodaru!... Jak si i moćan...

SUNCE: Govorite sada, koje su vas muke odagnale od ljubavi... Recite rieč, koja je stvorila mržnju...

DAN: *(stupi napried)* Ne mogu, da se odlučim na uzaludne rieči.

SUNCE: A ti, kraljice noći... Govori!... Što se je dogodilo?

NOĆ: Što se je dogodilo?... Težka uvreda... Moj je brat pokušao, da snagom svoje moći promieni dugogodišnju našu službu. On se je usudio, da svojom svjetlošću odtjera sa zemlje moje službenice, koje su po mojoj zapoviedi odniele koprenu tame, koja je ljudima tako potrebna kao i svjetlost njegove vedrine.

SUNCE: Što ti na to veliš, kraljevska sjajnosti?

DAN: Potjerao sam njezine službenice, jer su došle na sviet prije, nego to po zakonu mogu, a to je tvrdoglavost moje sestre.

MJESEC: Pa ipak treba da se pomirite. Treba da se mirnim putem nagodite, da nastavite svoju težku zadaću u slozi i ljubavi na korist svih biednih ljudi. Oni jedna čekaju čas, kad će zemljom zavladati opet stara ljubav, koja je vladala prije vaše svađe i zavade.

ZVIEZDA: To treba učiniti za volju ljudi!

DAN: Za volju ljudi?

SUNCE: Da... Za volju ljudi i sviju nas... Za volju onih jadnika.... No... Pristajete li?

DAN: Ako je za volju ljudi — ja pristajem...

NOĆ: I ja.... jer već dugo ne nalazim nigdje mira...

SUNCE: *(ustaje sa priestolja)* Onda radostno proglašujem dan izmirenja... Na radost sviju nas!

2. PRIZOR

ZVIEZDA: Care, gospodare!

SUNCE: Što je?

ZVIEZDA: Kao da se radostna viest proširila cielim carstvom. Nastalo je veselje... Ali što vidim?

SUNCE: Što je?

ZVIEZDA: Dolazi ljudsko diete praćeno plemenom patuljaka....

MJESEC: ...i dobrim vilama...

SUNCE: Što će diete ovdje?

SIROTICA: *(uniđe sa patuljcima i vilama)* Ne ljutite se, što sam amo došla. Na vašim licima vidim neku težku brigu... Ne ljutite se na mene, ja sam mala sirotica... Sama... Ostavljena...

SUNCE: A što lutaš ovim svemirskim carstvom?

1. VILA: Traži milost!

VILE: Milost!...

SIROTICA: Tražim moju mamicu... Moju dobru mamicu, koja je zaspala.

SUNCE: Ti tražiš svoju mamicu?

SIROTICA: Zaspala je, a zločesti su je ljudi odvezli... Sad je ne mogu nigdje naći.

SUNCE: Nisam vidio tvoje mamice. Dok sam ja gledao na sviet, nisam vidio te zločeste ljude.. A možda, dok su se oblaci igrali sa mnom... Ne, ne... Nisam je vidio...

SIROTICA: *(plače)* Pomozi mi... Spasi mi mamicu... Ti znaš za nju... Ti mi ju jedini možeš vratiti. Pomozi mi... Pomozi!

NOĆ: Ne, diete... Ovdje nema tvoje mamice.

SIROTICA: Ali ja ju moram naći, jer ako je ne nađem, umriet ću od boli i žalosti.

DAN: Ja znam za njezinu majku... Ona doista nije više na zemlji. Nju su odvezli ljudi na vječni počinak, jer je umrla.

SUNCE: Umrla?

SIROTICA: Ne, nije... Moja je mamica samo zaspala...

SUNCE: Slušaj, što kaže dan!

DAN: Vidio sam na svoje oči... Ona je umrla, a ne zaspala.

SUNCE: Onda ti, diete, ne možemo nikako pomoći.

SIROTICA: *(padne pred Suncem na koljena i plače)* Pomozi mi, dobri care... Pomozi i vrati mi moju mamicu... Ti mi jedini možeš pomoći. Ogrij ju svojom blagom toplinom i ona će se opet probuditi.

PATULJCI: *(moleći)* Pomozi joj, care!... Pomozi!

VILE: Smiluj se i pomozi!

SUNCE: Ne mogu. Nije to u mojoj moći. Ja ne mogu ništa više učiniti.

SVI: Pomozi, care!... Pomozi, care!

SIROTICA: Vrati mi mamicu. care!... Odvedi me tamo, gdje je ona... I ja ću rado umrieti, samo da dođem do svoje mamice.

SUNCE: Pa zar ti toliko voliš svoju mamicu?

SIROTICA: Volim li svoju mamicu? Kako je ne bih voljela... Tko će mi inače dati kruha... Tko će mi dati novu haljinicu?

SUNCE: Pa dobro... Sve ću učiniti da izliečim tvoje malo ranjeno i bolno srdce. Pričekaj, ja ću... *(hoće da pođe prema izlazu)*

3. PRIZOR

MILOSRĐE: *(pojavi se pred njim)* Stani!... Stani, care!

SUNCE: Ostavi me!

MILOSRĐE: Što si naumio?

SUNCE: Vratit ćemo maloj majku.

MILOSRĐE: Ti ustaješ protiv Boga, jedinoga gospodara našega.

SUNCE: Tko si ti, da mi priečiš, da učinim dobro djelo?

MILOSRĐE: Ja sam Milosrđe!... Službenica Božja... Opominjem te, da ne ustaješ proti Njegove volje!

SUNCE: Žao mi je ostavljene sirotice. Pogledaj već je izplakala oči.

MILOSRĐE: Ja ću povesti diete na zemlju na mjesto, koje je Gospodin odredio.

SIROTICA: *(plače)* A moja mamica?

SUNCE: Diete je bez roditelja...

MILOSRĐE: Ne brini se... Zato ja živim na zemlji... Ja ću povesti diete. A ti upamti: »Bog svojih ne ostavlja!«

Zastor

5. S L I K A

(Pozornica: Široko polje na kojem kosci kose i rade).

1. PRIZOR

KOSCI: *(Kose i pjevaju neku narodnu pjesmu).*

KUM MARKO: *(dođe s desna).* Samo marljivo, momci. Užina će naskoro doći. Veseli me, kad vidim, da mi je družina tako marljiva.

PERO: Vi dobro znate, dragi kume, da smo mi kód svakog posla marljivi. A takvi smo i kod jela. A ne kaže se uzalud: »Kakav si kod djela, takàv i kod jela!«

GRGA: Livada je velika, a od rana su je jutra naše marne ruke gotovo cielu pokosile.

KUM MARKO: *(gleda u daljinu)* Eno tamo i naše su žetelice marljive. Tako valja! To je veselje za me... Nastavite samo... Sad će kuma Mara s užinom... *(ode)*

KOSCI: *(rade dalje pjevajući i u radu odlaze)*

2. PRIZOR

MILOSRĐE: *(dovodi za ruku malu siroticu)* Ovamo, djevojčice... Ne boj se, dok ima na zemlji ljudi dobra srdca, ne ćeš ostati bez zaštite.

SIROTICA: Što ću ja ovdje učiniti bez svoje mamice? Tko će se brinuti za me, kad sam još tako mala.

MILOSRĐE: Tko će se brinuti za te?.. Na zemlji ima mnogo dobrih ljudi.

SIROTICA: Zar će se ljudi htjeti brinuti za me?

MILOSRĐE: Ljudi i Bog!

SIROTICA: Ja ti vjerujem...

MILOSRĐE: A sad lezi, jer si umorna od daleka puta. Lezi, da se odmoriš od boli, koje si prepatila.

SIROTICA: *(klekne i križa se)*

Bože dragi, utjehe mi,
Podaj nove snage,
Da na daljem putu nađem
V'jek ljubavi blage! *(legne i zaspi)*

MILOSRĐE: Spavaj, diete, malo čedo... Nek ti sanak sklopi oči... Dobri ljudi već će znati, kako će ti pomoć dati!... *(odlazi)*

3. PRIZOR

SELJACI: *(dolaze sa seljakinjama pjevajući neku narodnu pjesmu)*

KUMA MARA: *(donosi užinu u košari na glavi. Stavlja košaru na pod i prostire im)* Tako, djeco, sad možete založiti.

SELJACI: Baš smo se naradili.

KUMA MARA: Samo jedite... Bili ste marljivi kod posla.

PERO: Dobro smo zasukali rukave...

KUMA JELA: I mi smo svršile žetvu.

KUMA MARA: A jeste li izplele vienac?

JELA: Nismo, kumo... Ali sad ćemo, da možemo birati kraljicu.

GRGA: A kad ju odaberemo, veselo ćemo se s pjesmom vratiti kući.

PERO: Kod kuće će biti igre.

MARA: Igre do mile volje. *(jedu)*

4. PRIZOR

KUM MARKO: *(dođe i opazi malu siroticu)* Kakva je to djevojčica ovdje? Kako liepo i mirno spava. ... Ej, momci... momci!

SVI: Što je, kume?

KUM MARKO: Gledajte ovamo, kako mirno spava... Odakle je došla ovamo?

PERO: Ne znamo... Nismo je do sada vidjeli. Dok smo kosili livadu, nije bila ovdje.

KUM MARKO: *(budi siroticu)* Djevojčice!... Djevojčice!

SIROTICA: *(budi se)* Što je... Tko me to zove?... Gdje sam to sada? A gdje je ona dobra vila ... gdje je car... gdje su maleni patuljci?

KUM MARKO: Nema nikoga ovdje, diete moje... Ovdje nema patuljaka... A gdje je tvoja mamica?

SIROTICA: *(plače)* Moja mamica?... Moja mamica je umrla... Ja nemam nigdje nikoga.

KUM MARKO: A što smo mi, diete moje... Odsad ćeš ti biti naše diete.

SIROTICA: Što ću, kad nemam mamice?... Tko će mi sada dati kruha i opravice?

KUM MARKO: *(primi ju za ruku i vodi do Mare)* Evo, diete... Ovo će odsada biti tvoja mamica... Ona će ti dati i kruha i haljinicu.

MARA: *(ljubazno)* Da, ja ću ti biti mamica.

SIROTICA: Onda ja opet imam mamicu.

KUMA MARA: Imaš, diete, imaš ... Ja ću ti biti odsada mamica.

SIROTICA: *(zagrli ju)* Mamice!... Mamice!

PERO: *(veselo)* Evo, momci... Bog nam je poslao ovogodišnju kraljicu.

GRGA: Je li vienac gotov?

JELA: Evo ga... *(stavlja joj vienac na glavu)* Živjela naša kraljica žitarica!...

SVI: Živjela!

KUM MARKO: A sad kući na veselje!

SVI: *(veselo)* Živjela sirotica!... *(odlaze pjevajući)*

5. PRIZOR

MILOSRĐE: Zemljom vlada ljubav, sloga,
To je želja Boga moga...
I sad svaki od vas znade,
Kako dobri ljudi rade.
Za sirotu srdce tvrđe,
Pomoć daje — Milosrđe!

Zastor

IVIČIN BIEG

O S O B E:

OTAC

MAJKA

IVICA } njihova djeca
ZLATICA

PERO } njihovi drugovi
MIRKO
DRAGICA

KUM LOVRO

ANICA } njegova djeca
MARKO

STRAŽAR

1. UGLJENAR

2. UGLJENAR

SLUŽAVKA

KOSCI, SELJACI, DJECA

(POZORNICA: Ukusno uređena soba. Vrata desno i lievo, a u pozadini veliki prozor, na kojem vise liepe zavjese. U sredini sobe prostrt stol za užinu. Na stolu ima cvieća, kolača, voća, šećera. Lievo veliki naslonjači na jednom sjedi Ivica, oko kojega stoje njegovi prijatelji. Oko stola sjede još dvie djevojčice, koje su i kod posla sporije od dječaka).

1. PRIZOR

MIRKO: *(smije se i stoji pred dječacima, koji pjevaju neku pjesmu. Maše rukama kao da dirigira. Pjesmu pjevaju u neskladu).*

IVICA: *(smije se)* Dosta, dosta drugovi... Oglušit ću kraj vaše vike.

PERO: Tako dakle.. Naša ti pjesma nije liepa... A učili smo je dva dana. Mislili smo, da ćemo te baš s tom pjesmom obradovati.

IVICA: Učili ste, ali niste naučili.

MIRKO: Oprosti, Ivice, ako čuješ kakovih pogrješaka, nismo mi pjevači od zanata... Pjevamo samo kao...

IVICA: Dobro bi bilo, kad biste vi pjevali...

PERO: Što?

IVICA: Vi ne pjevate... Vi tulite, derete se, da sam skoro oglušio.

DJEVOJČICE: *(smiju se)*

ZLATICA: Dobro vam je rekao...

DRAGICA: Znale smo mi, da bez nas nema ništa.

MIRKO: *(ljutito)* A tko bi vas dočekao... Sjele ste k stolu i ne možete se oprostiti od njega.

PERO: Navalile su na kolače i bonbone...

DRAGICA: Lako smo navalile na ovo, što je ostalo... Vi ste lakomci, pa ste se brzo zasitili... Mi jedemo lagano.

PERO: Mi nismo lakomci... Držimo se poslovice: Kakvi pri djelu, takvi pri jelu.

ZLATICA: To vam baš ne pristaje... Pri jelu ste marljivi i brzi, ali pri djelu ne bi baš mogla reći. Treba samo pogledati vašu marljivost u školi.

IVICA: Ovdje ustajem ja u obranu dječaka...

ZLATICA: Niti ti ne možeš ništa dokazati... Uostalom još ste djeca kao i mi.

IVICA: Oho, mi smo za vas gospoda.

DRAGICA: Još ćemo se posvaditi. A mi nismo došli ovamo, da se svađamo nego da što ljepše proslavimo Ivičin rođendan.

DJEVOJČICE: *(ustaju od stola)* Tako je!

PERO: Istina je... Ne ćemo se svađati. Barem danas moramo u slozi završiti Ivičinu svečanost.

DRAGICA: Dakle, evo nas... Sad možemo početi sa svečanošću.

PERO: Stavite se tamo, kako smo uvježbali. *(djevojčice se slože u red).*

2. PRIZOR

MAJKA: *(uđe u sobu)* Oho, svršili ste s užinom... Hoćete li, da vam još donesem kolača?

IVICA: Doneši, mamice... Vidim, da mi spremaju neko iznenađenje, pa ih onda moram opet počastiti.

MAJKA: *(dolazi do Ivice)* Iznenađenje?... To je samo znak, da te vole, drago moje diete... *(poljubi Ivicu)* ...Ti si svečar i zbog toga su se sakupili ovdje u tolikom broju.

ZLATICA: Priredili smo mu svečanost, koju će sada vidjeti.

MAJKA: *(veselo)* To je liepo od vas, djeco moja draga. Uviek treba da budete dobri međusobno, da nikad jedan drugog ne zaboravljate. To će vam kasnije u životu vrlo koristiti.

IVICA: Pravo kažeš, mamice... Nitko ne zna, što ga u životu čeka, kaže naš stric Janko.

MAJKA: Stric Janko ti je najbolji primjer... Da je za mladosti bio drugačiji, ne bi danas živio kao pustinjak.

ZLATICA: Možemo li sada početi?

MAJKA: Čime?

ZLATICA: Sa svečanošću, koju smo priredili u čast Ivice.

MAJKA: *(zadovoljno)* Počnite, a ja ću dotle prirediti kolače...

IVICA: Zar ne ćeš i ti biti ovdje?

MAJKA: Vratit ću se... *(odlazi)*

3. PRIZOR

PERO: A sad je došlo vrieme... Prije nego počnemo s izvedbom, dragi Ivice, ja te kao najstariji od svih pozdravljam i kličem, da te dragi Bog poživi zdrava još mnogo i mnogo godina.

SVI: Živio Ivica!

PERO: I želim da bi postao slavan čovjek kao onaj, koji je izumio kišobrane... *(svi se smiju)*

PERO: Što se smijete?... Još smo mali, pa mu ne možemo dati dara do naših želja.

SVI: Tako je...

PERO: Želimo ti zato, da postaneš slavan kao Don Kihot, koji je odkrio Ameriku ili kao Kiršenkoh Kolumbo, koji je izumio aeroplane.

MIRKO: No sad si rekao nešto... *(smije se)*

PERO: Što?

MIRKO: Niti je Donot odkrio Ameriku, a niti je Kumbo izumio aparate.

PERO: To je svejedno... Glavno je, da je Amerika odkrivena i da imamo aeroplane...

DRAGICA: Tako je!

PERO: Ili ti želimo, da postaneš slavan svjetski putnik ili znameniti kino zvjezdac... Živio!

SVI: Živio Ivica!

PERO: A sad čuj, što smo ti spremili za tvoj rođendan.

DRAGICA: *(stupi napried)*

Rođendanu tvome, naš maleni druže,
Primi ovo cvieće, primi ove ruže! *(daje mu cvieće, koje je do sada skrivala iza leđa)*
Ali s njima eto i srdca ti primi,
koja za te biju i ljeti i zimi.
Maleni smo jošte, al te voljet znamo,
Istina je živa, nisu rieči samo.
Rođendanu stoga kličemo svi sada,
Bog poživi Ivu, drugara nam mlada.

SVI: Živio Ivica! ...Živio!

MIRKO: *(podigne ruke i dirigira, a sva djeca zapjevaju slično neku pjesmicu. Pjesma je vesela, a iz nje se najednom razvije ples. Plešu neku plesnu sliku, koja svršava živom slikom).*

IVICA: *(ustaje i plješće rukama)* Hvala vam... hvala. Uistinu ste me iznenadili...

4. PRIZOR

MAJKA: *(donosi kolače i stavlja ih na stol)* Kako vidim, vi ste već završili.

IVICA: Zbilja su me iznenadili, mamice!... Kad su samo mogli to sve naučiti, kad sam im ja bio uviek za petama.

MAJKA: Sjednite sad k stolu, pa uzmite opet kolača. ...A onda...

IVICA: Što onda?

MAJKA: Onda ćete poći malo u vrt i tamo se poigrati na svježem zraku.

ZLATICA: Hoćemo, mamice... Odmah ćemo u vrt, a kolače ćemo jesti kasnije.

MAJKA: Kako vam drago.

ZLATICA: Dakle hoćemo li u vrt?

SVI: U vrt... na zrak...
(Primaju se veselo izpod ruke i veselo uz pjesmu izlaze. Još dugo se čuje njihova pjesma, ali sve tiše i tiše, dok ne prestane u daljini)

5. PRIZOR

MAJKA: *(pođe do prozora kao da gleda za njima)* Kako je liepo to djetinje doba... Veselje, sreća i zadovoljstvo... Ne znadu oni sada ni za muke ni brige... Sve će to za vremena saznati... Neka ostanu samo što dulje djeca, bit će sretniji poslije u životu...

6. PRIZOR

ZLATICA: *(dotrči naglo)* Mamice... Mamice!

MAJKA: Što je, drago diete?

ZLATICA: Hvala Bogu, da sam te našla...

MAJKA: Što je?... Što se dogodilo?

ZLATICA: *(ogledava se da ih tkogod ne čuje)* Smijem li ti nešto povjeriti?

MAJKA: A kome ćeš, diete moje, ako ne meni.

ZLATICA: Nije možda liepo da tužakam kao neka tužibaba, ali sam u brizi...

MAJKA: *(sa smieškom)* Zabrinula si se... A zašto?

ZLATICA: Slušala sam razgovor Ivice i Pere...

MAJKA: Pa što onda?

ZLATICA: Prisluškivala sam...

MAJKA: E, to nije liepo od tebe... Prisluškivanje je vrlo ružna navika čovjeka.

ZLATICA: Znam... Ali kad se radi o takvoj stvari, onda sigurno nije grieh.

MAJKA: No, pa što si takova čula?

ZLATICA: Čula sam, kako je Pero nagovarao Ivicu, da pobjegnu od kuće.

MAJKA: *(smijući se)* A kuda?

ZLATICA: Oko svieta...

MAJKA: Ha, ha, ha... Oko svieta... Nije moguće... Ha, ha, ha...

ZLATICA: Nije to smiešno, mamice... Oni su posve ozbiljno razgovarali. I Ivica je pristao... *(razplače se)*

MAJKA: *(umiruje Zlaticu)* No, no, umiri se... Dječaci su, pa razgovaraju o onome što vide i čuju... Ne boj se ništa... Pero će naskoro kući, a Ivica u krevet i eto im odmah puta oko svieta...

ZLATICA: Dakle ne će nikuda otići?

MAJKA: Ne boj se ništa!... Vrati se samo k djeci i budi bez brige!... Razgovaraju oni među sobom o različnim stvarima, pa su tako poveli i razgovor o putu oko svieta.

7. PRIZOR

OTAC: *(na vratima)* Gle, tko to putuje oko svieta?

MAJKA: *(okrene se)* Ma ništa... Zlatica je čula dječake, kako razgovaraju o putu oko svieta... Navalila eto na mene, da će Ivica pobjeći s Perom na put oko svieta.

OTAC: *(smije se)* Hoće momci da se proslave.

ZLATICA: Ja se tako bojim za Ivicu...

OTAC: Ne boj se ništa... Idi samo među djecu... Premali su oni, da putuju oko svieta.

ZLATICA: Onda Ivica ne će moći pobjeći od kuće?

OTAC: Ne će on nikuda pobjeći.

ZLATICA: No, hvala Bogu... Sad sam mirna... Sad mogu opet dolje...

8. PRIZOR

OTAC: Oh, ta današnja djeca... Kakvim se oni sve razgovorom ne bave.

MAJKA: Djeca ko djeca... I mi nismo bili bolji u mladosti.

OTAC: Nismo bili bolji, ali nismo ni pomišljali na takve razgovore. A sad im je to najmilija zabava... Grade aeroplane, voze automobile, sanjaju o bogatstvu i što ja znam... o putu oko svieta...

MAJKA: Proći će ih i to veselje.

OTAC: Kad Ivo vidi, kakav sam mu kupio dar.

MAJKA: A što?

OTAC: Vidjet ćeš!

MAJKA: Dakle i za mene tajna.

OTAC: Nije tajna... Kupio sam mu planinarsko odielo, cipele i sve što je potrebno pravom planinaru.

MAJKA: No, to će mu baš trebati za put oko svieta. *(smije se)*

OTAC: Dođi, da vidiš... Ostavio sam ga u svojoj sobi.

MAJKA: *(polazeći)* Opremio si svjetskog putnika... *(odlazi s otcem)*

9. PRIZOR

IVICA: *(proviri glavu kroz druga vrata, a onda uđe u sobu)* Dođite... Nema nikoga... Ovdje možemo najbolje razgovarati.

MIRKO: Promatrao sam Zlaticu... Cielo nam je vrieme bila za petama.

PERO: Prisluškivala je... Kao da osjeća da se nešto dogovaramo.

IVICA: Ne bih rekao... To vam je samo ženska radoznalost.

MIRKO: No što smo onda zaključili?

PERO: Kako smo se dogovorili?

IVICA: Ja mislim, da smo još premaleni zato... Bojim se, što se može sve s nama dogoditi... A roditelji će nas oštro kazniti, ako nas uhvate.

PERO: Čega se bojiš... Zar nisi jučer vidio u slikokazu Urania onoga malog dječaka. On je još manji od nas, pa je od kuće pobjegao, da krene na put oko svieta.

MIRKO: Kako su ga samo svuda dočekivali u slavlju.

IVICA: To je bilo za šalu na platnu... Tako su se dogovorili...

PERO: O, ne, Ivice... Ono ti je bilo uistinu...

MIRKO: Ne trebaš se ničega bojati.

PERO: Dakle, pristaješ li?

IVICA: Neka bude... Pristajem... Zašto da baš ja budem najveći kukavica.

PERO: Ruke ovamo... *(pružaju jedan drugom ruke)* Večeras dakle... Ja ću doći po vas. Na znak, koji smo dogovorili, treba izaći iz kuće.

SVI: Večeras...

(Iz vana se čuje dozivanje djece: Ivice... Ivice... a odmah iza toga djeca utrče u sobu)

ZLATICA: Kud ste nam opet utekli? Tražimo vas po cielom vrtu.

IVICA: Pero i Mirko moraju kući, pa su došli po svoje stvari.

10. PRIZOR

OTAC: *(ulazi s majkom)* Kući... Kući, djeco... Naskoro će biti noć, pa bi roditelji bili u brizi za vama...

MAJKA: Hoćete li još kolača?

DJECA: *(uzimaju svoje stvari)* Hvala!

PERO: Još jednom kliknimo svi zajedno: Živio naš svečar Ivica!

DJECA: Živio Ivica!... *(odlazeći se rukuju)* Živio Ivica!... *(odu)*

IVICA: *(za njima)* Do viđenja!

11. PRIZOR

OTAC: A mi hajdemo u sobu, da Ivica vidi, kakav mu je otac kupio dar za rođendan...

IVICA: Kako si dobar, tatice...

MAJKA: Onda na večeru, pa u krevet.

ZLATICA: I tako smo u veselju proveli Ivičin rođendan.

OTAC: Hajdemo... *(pođe prema izlazu)* Skoro sam zaboravio zaključati vrata *(zatvara vrata i uzima ključ)* A sad hajde, djeco... *(odu)*

12. PRIZOR

SLUŽAVKA: *(uđe, dok su još bili na vratima)* Mogu li pospremiti stol?

MAJKA: Spremajte!

SLUŽAVKA: A večera?

MAJKA: Priredite u maloj sobici! *(ode)*

SLUŽAVKA: *(sprema stol)* Bože moj, kako je toj djeci liepo. Imadu sve, što im srdce zaželi... A kad sam ja bila mala nije bilo tako... Morala sam raditi u kući baš kao i danas.

13. PRIZOR

ZLATICA: *(dotrči naglo)* Jedva sam na čas umakla.

SLUŽAVKA: Zašto?

ZLATICA: Da vidim, je li otac uistinu zaključao vrata i uzeo ključ *(pođe do vrata i gleda)*

SLUŽAVKA: *(smije se)* Zar si tako plašljiva? Ovamo ne će nitko doći...

ZLATICA: O, ne bojim se ja toga...

SLUŽAVKA: A što onda?

ZLATICA: Da ne može Ivica pobjeći...

SLUŽAVKA: Ivica... Pobjeći... Sada u noći?... Pa kuda će?... Niti toga se ne trebaš bojati, Zlatice.

ZLATICA: I vi ništa ne vjerujete... Rado bi on pošao s drugovima na put oko svieta.

SLUŽAVKA: *(smije se)* Na put oko svieta... On... on na put...

ZLATICA: Vama je svima to smiešno... A ja znam da su to dječaci posve ozbiljno razgovarali.

SLUŽAVKA: Neka te zbog toga ne boli glava. On već sigurno leži u krevetu. Ne misli on sada na put oko svieta.

ZLATICA: Svi ste vi jednaki i ne vjerujete... Da ste gledali jučer u kinu onog dječaka, koji je pobjegao, svi biste vi vjerovali...

SLUŽAVKA: *(uzima stvari sa stola)* Nije to moguće, draga moja... Idi ti samo mirno u krevet... Ivica ne će nikuda otići... On već spava...

ZLATICA: Ako spava, minut će me sve ove brige... *(odlaze)*

SLUŽAVKA: *(ugasi svjetlo)*

14. PRIZOR

(Soba je tamna, tek u nju prodire kroz prozor mjesečevo svietlo. Najednom se pod prozorima čuje znak, koji je dogovoren. Fućkanje dječaka. Ponavlja se)

IVICA: *(uđe u sobu posve lagano, na prstima)* Zovu me!... *(obučen je u novo planinarsko odielo, na leđima mu je naprtnjača, kapa mu je velika, a u rukama ima veliki otčev štap)*

Nitko me nije primietio... Kad je Zlatica sa služavkom ušla u sobu pričinio sam se, da spavam...

(Opet se čuje fućkanje)

Sad napried... Čega da se plašim... *(pođe do vrata, ali opazi da su vrata zaključana i da nema ključa)*

Zaključano... Ključa nema... Što ću sada?...

Ha... Ne preostaje mi ništa drugo nego kroz prozor...

(otvara prozor, uzima stolac i penje se na prozor, okrene se prema sobi) Do viđenja! *(skoči u vrt)*

Zastor

II. ČIN

(POZORNICA: Liepo uređeno seosko dvorište. Desno mala kućica, lievo hambar, straga drveni plot. U daljini vidi se seoska okolica s bregovima i šumama. Pred kućom klupa, na kojoj sjedi mali Marko i reže nešto iz drva. Kod pojate stoji kum Lovro i namješta lopatu na držak)

1. PRIZOR

MARKO: Je li, ćako, hoću li ja moći kad svrši škola u grad?

LOVRO: E, moj sinko, o tom još sada ne možemo govoriti... Ako budeš marljiv, radin... pa ako bude gospodin učitelj rekao, da si zavriedio, onda...

MARKO: Onda ću sigurno poći...

LOVRO: *(pođe k njemu)* Poći ćeš, sine moj... Nauka mnogo vriedi... Da je barem mene moj otac pustio na neko vrieme u grad u škole, imali bismo danas sigurno uzorno gospodarstvo, kakvo je Ferićevo.

MARKO: Ne mislim ja zato poći u grad. Ja bih tamo svršio sve škole. Htio bih, da mi je liepo kao onoj djeci u gradu.

LOVRO: Varaš se ti, mali moj, ako misliš, da je djeci u gradu ljepše nego tebi... Da... Ima djece, koja ne poznaju rada ni glada, ali ima više djece, koji ne znaju za te udobnosti, za kojima ti sada u svom neznanju težiš.

MARKO: Pa ipak... Ta djeca mnogo toga vide, što mi ovdje ne vidimo... Oh, kako bih rado jednog dana pošao s tobom u grad, da vidim barem sve ono, o čemu naš gospodin učitelj priča.

LOVRO: Tu ti želju mogu izpuniti... Ja moram i onako u subotu u grad, pa ću te povesti sa sobom.

MARKO: *(skoči veselo i zagrli otca)* Oh, kako sam veseo... Povest ćeš me sa sobom u grad... *(skače po dvorištu od veselja)* U grad!... U grad!

2. PRIZOR

ANICA: *(dođe iz kuće)* Što je Marko tako veseo?

MARKO: *(potrči do nje i grli ju)* U subotu ću sa ćakom u grad...

ANICA: No ipak će ti se jednom izpuniti želja...

MARKO: Obećao mi je to ćako.

ANICA: Hajde, hajde... Barem ćeš jednom prestati sanjati o gradu.

LOVRO: Čini mi se, da će se kući vratiti posve drugačiji.

MARKO: O, ne... Nagledat ću se gradske djece, njihova veselja i njihove igre.

LOVRO: I bit ćeš onda zadovoljan?

MARKO: Hoću, ćako... Onda ću biti podpuno zadovoljan... *(opet skače)* U grad! U grad!

LOVRO: To ću ti veselje lako izpuniti... No dosta je skakanja... Prigledaj malo u staju, a ja ću prema polju, da vidim, hoće li se naši naskoro vratiti.

3. PRIZOR

MARKO: Sad mi nije niti jedan posao težak. Očistit ću staju, nahraniti krave...

ANICA: Ali im ne zaboravi uzput kazati, da ćeš sa ćakom u grad...

MARKO: Valjda ne ću kravama reći, da putujem u grad... One me ne bi razumjele...

ANICA: Tko zna?

MARKO: Rugaš mi se... Možda imaš pravo... *(pođe lagano prema pojati)*

4. PRIZOR

PERO: *(pojavi se iza plota)* Dobar dan...

MARKO: *(okrene se)* Gle, neki gradski dječak...

ANICA: Pogledaj ga, kako je zamazan i blatan.

MARKO: Dođi ovamo, što se bojiš?

PERO: Nisam sam... I drugovi su sa mnom...

MARKO: *(potrči do ograde)* Zar vas ima više?

PERO: Trojica smo, a umorni smo od daleka puta...

ANICA: Dođite ovamo... Ovdje se kod nas možete odmoriti.

MARKO: Dođi... Sjedni... Ja ću i tvoje drugove dozvati...

PERO: *(ulazi)* Već mi je svega dosta... Da sam barem sam još kako tako, ali drugovi neprestano plaču...

ANICA: Što vam se dogodilo?

PERO: Ne pitajte me... Pošli smo na put oko svieta.

MARKO: Na put oko svieta?

PERO: Već dva dana putujemo, a noge su nam već posve iznemogle. Mislili smo, da će nas svuda u slavlju dočekati kao onog dječaka u slikokazu, a kad tamo tjeraju nas kud dođemo. Gladni smo, a nitko nam nije htio dati komad kruha.

MARKO: Odmorite se ovdje... Mi ćemo vam dati kruha, a bit će i što drugo.

ANICA: A gdje su ti ostali?

PERO: *(pođe do ograde i rukom ih doziva)* Ovamo... Što se bojite... Tu su dobra djeca... Ona će nas nahraniti... Dođite!... Ne bojte se!...

5. *PRIZOR*

IVICA i MIRKO: *(dolaze prašni i zamazani, u ruci drže velike štapove)*

MARKO: Dođite ovamo i odmorite se!... Vas čeka još veliki put, kad ste odlučili poći oko svieta...

IVICA: *(uđe i sjeda na klupu zajedno s Mirkom)* Meni je već dosta putovanja. Ja bih se najradije vratio kući.

MIRKO: I ja... Ali se bojim otca...

MARKO: Zašto?

MIRKO: Bojim se, jer sam zajedno s drugovima pobjegao. Mislio sam, da će to putovanje drugčije izgledati.

IVICA: Da nisam pobjegao od kuće, ja bih već jučer pošao k otcu i umolio ga za oproštenje. A svemu je kriv Pero, koji nas je nagovorio na bieg... *(plače)* A sad trpimo glad... Toga nam nije trebalo...

PERO: Oh, da ne bismo sad počeli plakati... Ni meni nije bilo bolje, ali ćemo se priučiti na tegobe. Svaki je početak težak.

IVICA: Ja ne ću nikuda odavde...

MIRKO: Niti ja... Putuj ti sam dalje ako te je volja, ja ću se vratiti kući, pa što bilo da bilo.

PERO: A ne misliš na to, što te kod kuće čeka?

IVICA: Neka čeka, što mu drago, ja ću se vratiti kući.

PERO: A ako su nas roditelji dali tražiti preko redarstva... Svezat će nas u lance, pa onako kroz grad...

IVICA: *(plače)* Bože moj, što smo učinili...

MIRKO: Ja ću prije kući... Prije nego nas uhvate... *(plače)* A tako sam gladan...

PERO: Kukavice sinje... Što sam vas išao zvati na put... Za svaku i najmanju sitnicu plačete... Ne derite se, da vas ne čuju seljaci.

6. PRIZOR

LOVRO: *(dolazi kroz vrata ograde)* Gle, neki dječaci iz grada su ovdje?

MARKO: Gladni su i umorni, pa sam ih pozvao, da se kod nas odmore.

ANICA: Putuju oko svieta.

LOVRO: *(smije se)* Ha, ha, ha... Oko svieta... Gledaj ti junaka... A što su rekli vaši roditelji?

MARKO: Roditelji ne znaju, kuda su pošli.

IVICA: Utekli smo...

LOVRO: O, to je ružno... Koliko ste briga zadali roditeljima... A zašto? Da putujete svietom... Pa to čine samo dangube, koji nemaju drugog posla i kojima se ne da raditi.

PERO: Htjeli smo, da pođemo u Afriku, da vidimo crnce, da se borimo s divljim zvierima...

LOVRO: Zato ne trebate poći tako daleko. Eto naša šuma odmah iznad sela puna je vukova... A ljudi su pred nekoliko dana vidjeli i medvjede...

PERO: Zar tamo ima divljih zvieri?

LOVRO: Puna ih je šuma.

IVICA: Ja ću se vratiti kući.

MIRKO: I ja...

LOVRO: E, to vam je najpametnije, djeco... Danas ćete prespavati ovdje kod nas na sienu, a ja sutra polazim u grad, pa ću vas odvezti vašim roditeljima.

IVICA: Hoćete li?

LOVRO: Hoću...

IVICA: Hvala Bogu... Sad mi je odmah mnogo lakše.

MARKO: I ja ću s vama u grad.

LOVRO: A kad dođete kući treba odmah da roditelje molite za oproštenje.

MIRKO: Ja već znam, kako ću ih moliti.

LOVRO: No dobro je, djeco... Hajde odmorite se na sienu, a kad dođu kosci kući, pozvat ćemo vas na večeru.

IVICA: A hoće li skoro doći?

ANICA: Naskoro će doći... Bit će vrućih žganaca...

MIRKO: Već mi se želudac priliepio za leđa...

ANICA: Gladni su...

LOVRO: Nahranit ćemo ih, dok bude večera gotova.

IVICA: Probudite nas za večeru, ako bismo zaspali.

LOVRO: Probudit ćemo vas... Hajde, djeco... Umorni ste... Odvedi ih Marko...

MARKO: Dođite... *(vodi ih u pojatu)*

DJEČACI: Hvala vam, dragi kume... *(odlaze)*

7. PRIZOR

MARKO: Jesi li vidio, ćako, kako su gradska djeca odvažna?

LOVRO: E, moj sinko... Nije to odvažnost... To je nevaljanština... Vidjet ćeš u gradu, kad ih odvedemo kući, kako će biti plača...

(Iz daljine se čuje pjesma... Dolaze kosci kući s livade)

ANICA: Eto ih.... Dolaze...

LOVRO: Je li prostrt stol?

ANICA: Sve sam s majkom uredila.

LOVRO: A jesi li ti, Marko, napunio vrčeve?

MARKO: Jesam, ćako...

LOVRO: *(polazi do ograde)* Onda možemo dočekati kosce... *(maše im rukom)*

(Pjesma dolazi sve bliže, a onda dolaze u dvorište kosci s kosama i vilama pjevajući veselo)

8. PRIZOR

LOVRO: Dobro mi došli vriedni kosci... Unieli uviek u kuću blagoslova...

KOSCI: Živio gazda Lovro!

LOVRO: Stol je prostrt... Hajde u kuću... Domaćica zove...

MARKO: Ali prije kolo...

(Glasba zasvira, a kosci se prihvate u kolo i plešu).

9. PRIZOR

PANDUR *(uđje naglo)* Je li kod kuće čiča Lovro...

LOVRO: Tu sam, dragi, zar me ne vidiš od tolikih kosaca?

PANDUR: Javila su nam djeca u obćinu, da su kod vas smješteni neki svjetski putnici, koji putuju oko svieta.

LOVRO: *(smije se)* To su djeca... Neki dječaci iz grada...

PANDUR: U ime zakona njih tražim!

MARKO: *(skoči pred pojatu i razširi ruke)* Ovamo ne ćete!

PANDUR: U ime zakona makni mi se s puta... Ovdje su...

ANICA: *(skoči do brata i raširi ruke)* Ovdje su, ali mi vam ih ne damo. Otac će ih sutra odvesti roditeljima.

PANDUR: *(vadi iz džepa lance)* U ime zakona oni su uhapšeni.

MARKO: Ostavite ih... Umorni su... Gladni su...

PANDUR: Čiča Lovro, ja moram upotriebiti silu.

LOVRO: Maknite se, djeco!... On mora da vrši svoju dužnost.

PANDUR: *(izvuče sablju)* U ime zakona... Predajte se... *(stoji kao da se boji ući)*

LOVRO: Čemu tolike pripreme... Uđite samo... Ne bojte se...

MARKO: Pa to su djeca... *(svi se okupe oko pojate)*

PANDUR: Ne će uteći oku zakona... *(pođe u pojatu, a svi naviruju unutra)* Napolje... Napolje... *(izađe sam iz pojate)*.

LOVRO: Što je?

PANDUR: *(ljutito)* Utekli su!... Utekli su mi kroz prozorčić! (svi prasnu u smieh)

Zastor

III. ČIN

(POZORNICA: Gusta šuma, u kojoj je pao mrak. Lievo napried prevaljeno je neko stablo, preko kojega je već obrasla mahovina.)

1. PRIZOR

IVICA: *(dotrči sav iznemogao)* Trčao sam tako brzo, da ne bi ni lastavica bila brža. Ne znam, gdje su drugovi zaostali. Ovamo sigurno ne će doći onaj pandur... Nisam osjećao gladi ni umora.. *(ogledava se)* A kud sam to došao? *(ustaje i ogledava se naokolo)* Gusta šuma... Ako zabludim u njoj... Napast će me divlje zvieri i moj je put gotov... *(opazi nešto na drugoj strani)* Bože moj, tamo se nešto miče... Kao da će ovamo... *(stavlja ruku na oči)* Da, da... Ovamo će. Sad mi je kraj... Morala me opaziti kakova zvier... Sad nikud nikamo... *(klekne i križa se)* Sveti Bože, budi mi na pomoći... *(prekriva lice rukama)*.

2. PRIZOR

MIRKO: *(dotrči i opazi u polumraku Ivicu, vrisnu iz sveg glasa)* Joj, meni... Što ću sada?... *(klekne i križa se)* Sveti Bože... Spasi me... *(prema Ivici)* Tko je?

IVICA: *(plašljivim glasom)* Ja sam... Ja... Ivica...

MIRKO: Jesi li uistinu ti Ivice?

IVICA: Ja sam ...

MIRKO: Tako me je strah ...

IVICA: Ja sam mislio, da trči za mnom kakva divlja zvier.

MIRKO: Zar ima ovdje divljih zvieri?

IVICA: Ima ... Zar nisi čuo onoga čiču u selu, kad nam je rekao, da ne trebamo daleko u Afriku, da ovdje u šumama ima divljih zvieri.

MIRKO: Što ćemo onda, Ivice?

IVICA: Propali smo ...

MIRKO: Dođi bliže k meni! ... Tako me je strah ...

IVICA: *(šulja se lagano prema njemu)* Evo me ...

MIRKO: Stani!

IVICA: Što je?

MIRKO: Jesi li ti uistinu Ivica?

IVICA: *(dođe do njega)* Ja sam ... Zar me ne poznaješ?

MIRKO: Ne poznajem više ni samoga sebe ...

IVICA: *(prihvati ga za ruku)* Dođi ovamo, sklonut ćemo se ovdje iza panja. *(vodi ga za ruku do panja)*

MIRKO: A gdje je Pero?

IVICA: Ne znam ... On je najviše sustao ...

MIRKO: Da je bilo na moje, ja ne bih nikud bježao. Pretrpjeli bismo sramotu i ne bismo bili sad u strahu.

IVICA: Pero je prvi skočio kroz prozor. A ja za njim ... Nisam ni mislio, zašto bježim ... Bilo me strah onoga lanca i sablje.

MIRKO: Kad sam vidio, da ste obojica skočili, nisam mogao ja sam ostati.

IVICA: Pomisli, a već su se kosci vratili s polja.

MIRKO: I večera je bila spremljena.

IVICA: A što sad?

MIRKO: Ja ne znam ... Meni se čini, da nam je ovdje kucnula zadnja ura.

IVICA: Da je barem Pero ovdje ... On je rekao da pozna sve puteve u ovim šumama.

MIRKO: On mora da je negdje u blizini, jer sam ga još u šumi vidio, kako za mnom trči.

IVICA: Da to nije bio pandur?

MIRKO: Nije ... Pandur je trčao za nama do crkve, a onda sam ga vidio, kako je sjeo na klupu i grozio nam se rukom ... Ali je brzo izvadio maramicu i brisao znoj s čela.

IVICA: Onda mora i Pero biti negdje u šumi.

MIRKO: Zovimo ga... Možda će nas čuti.

IVICA: Zovimo ga... *(svaki polazi na jednu stranu i zovu)*

MIRKO: Pero!... Pero!
(Jeka iz vana: Pero-o-o)

IVICA: *(zove)* Pero!... Pero! *(jeka opet odgovara)*

OBOJICA: *(zovu zajedno)* Pero... Peroooo! *(jeka opet odgovara)*

IVICA: Nitko se ne javlja...

MIRKO: Zovimo ga tako dugo, dok je glasa u grlu.

IVICA: Drugo nam i onako ništa ne preostaje.

MIRKO: *(zove)* Pero!... Pero!... *(jeka)*

IVICA: Stani Mirko... Ne smijemo ga zvati... Mogle bi nas čuti zvieri. A možda ima u šumi i razbojnika.

MIRKO: *(dotrči do Ivice)* Što si rekao?.. Zar ima u šumi razbojnika?

IVICA: Ne znam, ali ako ima divljih zvieri, onda može biti i razbojnika.

MIRKO: Joj, Ivice, onda je najbolje, da budemo posve mirni.

IVICA: I ja mislim... Sjest ćemo tamo na panj i dočekati jutro.

MIRKO: Ako ga ne dočekamo?

IVICA: Prestani, molim te.. Zatvorit ćemo oči i čekati svoju sudbinu.

MIRKO: Ja ne ću zaspati, jer me je odviše strah... *(polaze do panja i sjednu)*

IVICA: Kako bi nam bilo kod kuće liepo u krevetu.

MIRKO: Oh, da možemo dočekati jutro i izaći iz ove šume... Ne bih više bježao pred pandurom,... Neka me makar vezanog vode kući.

IVICA: Da smo barem ostali u pojati. Već bismo pretrpjeli tu sramotu, a obćina bi nas sigurno kolima odmah odvezla kući.

MIRKO: Kad je taj Pero lud...

IVICA: Nismo trebali poći za njim.

MIRKO: Sad je svršeno... Sutra u zoru nema više Ivice i Mirka.

IVICA: Ili će nas pojesti zvieri ili će nas ubiti razbojnici.

MIRKO: ...ili ćemo umrieti od gladi...

IVICA: Da nije došao onaj pandur, ne bismo mi sada bili ovdje, niti bi gladovali.

MIRKO: Baš su stigli kosci kući. A stari je čiča rekao, da će večera biti, čim oni stignu kući.

IVICA: A što ti misliš, Mirko?... Jesu li naši kod kuće već večerali?

MIRKO: Možda baš sada jedu.

IVICA: Oh, da znaš kako mamica fino kuha... Rezance sa sirom...

MIRKO: A moja majka znade prirediti za večeru rižu s mliekom.

IVICA: Znaš, da ti iskreno kažem, juhe ja nikakve ne volim, ali da mi je sad čiste juhe, pojeo bih je tri duboka tanjura.

MIRKO: Moj Ivice... Da nam je sad suhih žganaca i oni bi planuli u času.

IVICA: A tek kad pomislim, da je bilo više put kod večere i finih kolačića...

MIRKO: Prekinimo, molim te, taj razgovor... Ciedi mi se slina na usta. A u želudcu je nastala čitava buna.

IVICA: Imaš pravo. Prestat ćemo o tom, jer odkako smo započeli taj razgovor, sve sam više gladan.
(Iz daljine se čuje neko dozivanje)

MIRKO: Što je to?

IVICA: *(u strahu)* Čuo sam...

MIRKO: To netko doziva...

IVICA: Da nisu divlje zvieri?

MIRKO: Sakrijmo se...

IVICA: Kuda?

MIRKO: Ma kuda... Barem tako dugo, dok ne svane jutro.
(Opet se čuje neko nejasno dozivanje, ali ovaj puta nešto glasnije. Potrče desno i lievo da prisluškuju, tko bi to mogao biti)

IVICA: Što bi to moglo biti?.. Je li to glas čovjeka ili zvieri?

MIRKO: Što bi čovjek radio sada u šumi?

IVICA: A što mi radimo?

MIRKO: Imaš pravo... Može biti takav nesretnik kakav smo i mi.

PERO: *(iz daljine)* Ivice!... Mirko!

IVICA: Kao da sam čuo svoje ime.

MIRKO: I ja...

PERO: *(bliže)* Ivice!... Mirko!... Ivice!

IVICA: Sad sam posve dobro razabrao. To nas Pero doziva.

MIRKO: Mogao bi biti... Možda su ga napale zvieri, pa nas doziva u pomoć.

IVICA: Javit ćemo se...

MIRKO: Ne, ne... Mogle bi zvieri i na nas napasti.

IVICA: Neka... Sad je svejedno... Pošli smo zajedno, sad moramo jedan drugome biti na pomoći.

MIRKO: Što imamo od toga ako i nas razstrgaju?

IVICA: Primit ćemo sva trojica zasluženu kaznu.

PERO: *(još bliže)* Ivice!... Mirko!

IVICA: *(iz sveg glasa)* Pero!... Pero!

MIRKO: Šuti, Ivice! Inače smo propali.

IVICA: Već mi je sve svejedno... *(zove)* Pero!... Pero!

PERO: *(posve blizu)* Ivice!... Mirko!

IVICA: Čini mi se, da je posve blizu... Da su ga napale zvieri, ne bi mogao ovamo doći...

MIRKO: Zovimo ga!

OBOJICA: *(zovu)* Pero!.. Pero!

3. PRIZOR

PERO: *(dotrči, pa kad u polutami spazi Ivicu i Mirka, prestraši se)*

IVICA I MIRKO: *(Skoče također natrag ne vjerujući, da je to Pero)*

IVICA: Tko si?

PERO: *(trese se od straha)* Ja... Ja... ja sam Pero...

IVICA: Dođi bliže!

PERO: Joj.. joj...

IVICA: Ne plaši se.. To smo mi...

PERO: Ivica?

MIRKO: Da, Ivica i Mirko...

IVICA: *(dođe do Pere)*. Što ti je? Ti se sav treseš... Čega se bojiš?

PERO: *(uzrujanim glasom)* Je... ja... ja... se ne bojim, samo me je strah.

MIRKO: Čega?

PERO: Ne znam... Molim Boga, da što prije svane jutro, pa da izađemo iz ove šume.

MIRKO: Ali da znaš, ja ne ću dalje na put.

PERO: O, niti ja...

IVICA: Vratit ćemo se kući.

PERO: Da, vratit ćemo se kući... Pretrpjet ćemo zasluženu kaznu i nikad više ni pomislit na bieg od kuće.

MIRKO: Ali do jutra je još daleko.

IVICA: Stisnimo se tamo kraj onoga panja i u tišini ćemo dočekati jutro. *(svá trojica podu do panja i sjednu)*

PERO: Ja sam tako umoran.

MIRKO: A ja gladan... Sve mi zavija u crievima.

IVICA: Najbolje je, da legnete i zaspite, pa ćete zaboraviti na umor i glad.

PERO: Ne smijemo zaspati, jer bi nas mogle napasti zvieri.

IVICA: Ne bojte se...! Samo vi lezite, a ja ću čuvati stražu.

MIRKO: Da ne bi i ti zaspao?

IVICA: Ne ću...

PERO: Onda možemo leći...

IVICA: Lezite.. *(ustaje i hoda kraj njih kao da čuva stražu)*. Spavajte samo mirno..

PERO: *(legne kraj panja)* Aaaaaa...

MIRKO: *(kraj njega)* Aaaaa... *(zaspu)*

IVICA: *(šeće kraj panja, ali se ne odmiče daleko)*. Ostao sam na straži, a koja korist od toga?.. Što im ja mogu pomoći? *(zieva)* Aaaa... I ja sam postao pospan... Aaaaa... Sjest ću kraj njih. ...Ovdje je takva tišina, da se čuje svaki šušanj

(zijeva)... Aaaaa... Danas smo preživjeli težak dan... Ne bi me sad bilo ništa strah, da me nije onaj čiča prestrašio, da u ovoj šumi ima divljih zvieri *(zieva)* Aaaa... Kako sam postao umoran. Sklapaju mi se oči od umora... Pa leći ću i ja.... I onako im ne mogu ništa pomoći, ako netko navali na nas. *(prekriži se)*... Sveti Bože, pomozi nam, da mirno sprovedemo noć i dočekamo jutro. *(legne i zaspe)*.

4. PRIZOR

1. UGLJENAR: *(dolazi sa svojim drugom kao da po šumi nešto traže)*. Ma jesam... Posve sam jasno čuo dozivanje... I to su bili dječji glasovi.

2. UGLJENAR: A jesi li siguran da su dječji glasovi?... Da nisu razbojnici?

1. UGLJENAR: Ne bi oni vikali...

2. UGLJENAR: To je istina... Oni su u šumi posve mirni, da im se ne uđe u trag.

1. UGLJENAR: Uostalom u ovoj šumi nije nikad bilo razbojnika.

2. UGLJENAR: Zanima me sve jedno, tko bi to mogao biti...

1. UGLJENAR: Djeca su zabludjela ovamo.

2. UGLJENAR: Razgledajmo naokolo, možda se nađe kakav trag, jer dozivanje je bilo puno očajno..

1. UGLJENAR: Hajde još par koraka... Pa ako ništa ne nađemo, pregledat ćemo sutra u jutro cielu šumu. *(čuje se disanje).*

2. UGLJENAR: Što je to?... Ne čuješ li?

1. UGLJENAR: Kao da netko diše... *(sluša)* Da, sigurno... Ovdje netko spava.

2. UGLJENAR: Jest... Podpuno jasno razabirem disanje.... Pogledajmo...

1. UGLJENAR: Oprezno... Šuma je, šuma... Ona ima kao i noć svoje tajne.

2. UGLJENAR: Ne boj se... U njoj sam se rodio... u njoj sam odrastao... *(polazi lagano napried, ali oprezno)* Ha, evo...

1. UGLJENAR: Što je?

2. UGLJENAR: Djeca!

1. UGLJENAR: Zabludjeli su...

2. UGLJENAR: Što ćemo?

1. UGLJENAR: Probudit ćemo ih... Odvest ćemo ih u našu kolibu, a sutra odpratiti njihovim roditeljima.

2. UGLJENAR: To su gradska djeca.. Kako su oni dospjeli ovamo?

1. UGLJENAR: A tko bi to znao?... Pričat će nam, kad ih probudimo. *(polazi prema djeci i redom ih budi).* Ej, momci... Ustanite!.. Ustanite!

IVICA: *(sjedne i tare oči rukama)* Što je?... *(proteže ruke).*

PERO: *(isto tako)* Tako sam divno spavao..

2. UGLJENAR: Ustanite momci... Ovdje je hladno...

MIRKO: *(sjeda i tare oči)* Što je to?... Gdje sam? *(pogleda ugljenara i prestraši se)* A jojjjj... ....Vrag!....

PERO: *(skoči)* Vrag! *(počne bježati za Mirkom)*

1. UGLJENAR: *(uhvati Ivicu za ruku)* No ti mi ne ćeš pobjeći...

2. UGLJENAR: *(potrči za djecom)* Ne će ni meni pobjeći...

IVICA: *(klekne i plačući moli)* Joojjj.. Nemojte mi ništa učiniti... Joj... Jooojjj...

Zastor

IV. ČIN

(POZORNICA: *Ukusno uređena soba u stanu Ivičinih roditelja, kao u prvom činu. U naslonjaču sjedi majka, drži u rukama rubac i plače. Služavka je kraj nje i tješi je).*

1. PRIZOR

SLUŽAVKA: Umirite se, gospođo!... Naći će oni sigurno našega Ivicu. Nisu oni mogli daleko otići...

MAJKA: Nisu mogli daleko otići, ali im se moglo štogod dogoditi. Danas je već treći dan, a od njih nikakova glasa.

SLUŽAVKA: A mala nas je Zlatica sve upozorila na taj Ivičin bieg. Mi smo se smijali tome.

MAJKA: Oh, nesretna djeca... Danas opet čitam u novinama, da su dva dječaka otišla od kuće s namjerom, da idu u Afriku.

SLUŽAVKA: Sad je iz grada pobjeglo već šestero djece.

MAJKA: Samo da se nije mome Ivici štogod dogodilo..

2. PRIZOR

OTAC: *(uđe)* Stvar je u redu... Pronašli su ih...

MAJKA: *(veselo)* Je li to istina?

OTAC: Istina je... Upravo sam ovaj čas primio viest iz obćine Slakovci. Javili su mi to brzoglasom!

MAJKA: Gdje su ih pronašli?

OTAC: Ništa ne znam... Sve ćemo čuti, kad ih dovedu kući.

MAJKA: A kad će ih dovesti?

OTAC: Već su na putu. Molio sam, da ih dovezu kolima, a sve troškove ćemo ovdje podmiriti.

MAJKA: Oh, ubogo moje diete...

OTAC: Gle, ubogo diete... Putnik oko svieta... ubogo diete... Magarac... Magarac... Tako si morala reći.

MAJKA: Nemoj...

OTAC: Trebalo bi ga pošteno izbatinati, da mu izbiemo iz glave ovakve lude misli.

MAJKA: To bi bilo zlo, moj dragi. Nikako... Mogao bi od straha i tvojih batina ponovo uteći... Treba s njime blago i nježno .

OTAC: Nekakvu kaznu mora osjetiti.

MAJKA: Samo takovu, koja ga ne će uplašiti.

OTAC: Imaš pravo.

MAJKA: Znala sam, da ćeš biti obziran prema djetetu.

OTAC: Već znam...

MAJKA: Što?

OTAC: Vidjet ćeš...

MAJKA: Samo oprezno.

OTAC: Ne boj se!... Gdje su djeca?

SLUŽAVKA: Dolje su sa Zlaticom.

OTAC: Dovedi ih sve ovamo!

MAJKA: Što ćeš?

OTAC: Strpi se, pa ćeš saznati.

SLUŽAVKA: Odmah ću ih pozvati...

OTAC: Da, zbilja... Molite i susjedovog Branka, da dođe ovamo.. On je bistar dječak.

SLUŽAVKA: Razumiem... *(ode)*

3. PRIZOR

MAJKA: Nešto si smislio...

OTAC: Jesam... Eto slušaj!... Mi ćemo dočekati naše putnike s velikim slavljem... Maloga ćemo Branka uputiti, da on bude na čas naš Ivica.

MAJKA: Dobro.

OTAC: Tako će Ivica misliti, da nam nije učinio ništa na žao.

MAJKA: I u tom će nastupiti pokajanje.

OTAC: A mi ćemo mu oprostiti.

MAJKA: Hvala ti.. To je dobro...

4. PRIZOR

ZLATICA: *(dolazi s djecom)* Zvao si nas, tatice.

OTAC: Zvao sam vas, jer sam vam htio javiti, da se danas vraćaju kući putnici oko svieta.

ZLATICA: *(veselo)* Joj, Ivica će se vratiti... Hvala Bogu!.. Kako sam sretna.

OTAC: Treba ih svečano dočekati. Sobu izkitite zelenjem i cviećem, a kad dođu ovamo, dočekajte ih veselom pjesmom!

ZLATICA: Zašto sve to, tatice?... A ja sam se bojala, kako ćeš Ivicu nalupati.

5. PRIZOR

SLUŽAVKA: *(dovodi maloga Branka)* Dovela sam Branka, gospodine.

OTAC: Dobro.. Sad vas moram u sve uputiti.

ZLATICA: Što?

OTAC: Svi ćete zvati maloga Branka Ivicom.

ZLATICA: Zašto?

OTAC: Ne pitaj toliko... Jeste li razumjeli?

SVI: Jesmo.

OTAC: A prema Ivici se morate držati kao da ga ne poznate. Jeste li me dobro razumjeli?

SVI: Jesmo.

OTAC: A ti, Branko, bit ćeš na čas naš Ivica... Hoćeš li?

BRANKO: Hoću, drage volje... Ja ću biti mjesto njega Ivica.

ZLATICA: Bit će mu žao...

OTAC: Vidjet će, da je učinio nedopušteno djelo i zato će se pokajati... Jeste li me svi dobro razumjeli?

SVI: Jesmo.

OTAC: E, onda požurite i okitite sobu!

ZLATICA: Hajdemo!... *(otrči s djecom)*

6. PRIZOR

MAJKA: Sad sam te podpuno razumjela... To će biti kazna.. *(čuje se kucanje na vratima)* Tko je to?

OTAC: Pogledat ću.. *(pođe do vratiju i gleda napolje)*

1. UGLJENAR: *(iz vana)* Molim liepo, je li to stan gospodina Klarića?

OTAC: Da... Što želite?

1. UGLJENAR: Došao sam radi njegova sina.

OTAC: Izvolite unići!...

MAJKA: Zaboga, da se nije štogod dogodilo?

1. UGLJENAR: *(Uđe u sobu)* Ne, ne, nije.. Doveli smo kolima djecu, pa smo stali tamo na trgu, dok se ne razpitamo, kuda ćemo s njima...

MAJKA: Zar vam nisu znali pokazati kuću?

1. UGLJENAR: Oni od straha ništa ne znaju.

OTAC: Umirite ih samo i dovedite svu trojicu ovamo! Ne će im se ništa dogoditi.

1. UGLJENAR: Sad ćemo ih dovesti. *(ode)*

7. PRIZOR

OTAC: *(veselo)* Ovdje su, hvala Bogu... Ništa im se nije dogodilo.

MAJKA: Ja sam tako sretna.

OTAC: A sad moramo pametno izvesti igru.

ZLATICA: *(dolazi s djecom; donose zelenja i cvieća i odmah kite naokolo)* Evo dosta cvieća.

OTAC: Odmah na posao!... Oni će naskoro biti ovdje. Okitite stol, da bude što svečanije.

MAJKA: A ja ću prirediti jelo... Znam sigurno da su gladni kao vukovi... Hajdemo, Barice *(ode sa služavkom)*

8. PRIZOR

(Djeca kite sve naokolo. Jedni rade kod stola, drugi na vratima, a svaki uzme u ruke zelenu grančicu za domahivanje i pozdrav putnicima)

OTAC: A ti, Ivice, sjedni tamo u naslonjač i drži se kao da si bolestan.

BRANKO: Hoću... *(skoči do naslonjača i sjedne)*

ZLATICA: Bit će im čudno, kad ih kod kuće mjesto batina čeka slavlje.

BRANKO: To će za njih biti gore od batina.

OTAC: *(zadovoljno)* To će im biti kazna.

9. PRIZOR

MAJKA: *(donosi sa služavkom jelo i priređuju na stolu)* Znam, da nisu tri dana ovako sladko jeli...

OTAC: Ali će to jelo upamtiti, dok su živi.

BRANKO: Ja bih radije primio batina, od ovoga, što se njima sprema.

OTAC: Dobro si rekao! Upamtit će oni ovaj svečani doček, dok su živi.

MAJKA: Pa ne smije im se odmah tako strogo suditi... Oni sigurno najviše žale, što su učinili. *(Iz vana se čuje kao neka galama, kao da su stala kola pred vratima)*

OTAC: *(pođe do prozora)* Eto ih... Dovezli su ih kolima. Sad ih skidaju s kola... Uplašeni su... Vode ih gore... Hajde, djeco, dočekajte ih kod vrata s gromkim: živio. *(djeca se postave u špalir do vrata sa zelenim grančicama u ruci)*

ZLATICA: A što ćemo onda?

OTAC: Odmah im zapjevajte pjesmu za doček!

BRANKO: Sad počinje moj posao.

10. PRIZOR

(Vrata se širom otvore, a na vratima stoje Ivica, Pero i Mirko i oba ugljenara)

DJECA: *(mašu grančicama)* Živjeli!... Živjeli!...

OTAC: Živjeli svjetski putnici!

DJECA: Živjeli!...

(Odmah počnu pjevati neku veselu ili junačku pjesmu)

IVICA: *(stoji iznenađen zajedno s Mirkom i Perom i gledaju se, jer ne shvaćaju taj doček).* Ja ne znam... *(stupi naprijed)* Zašto ste nas... *(ogledava se u neprilici)*

OTAC: *(Branku)* Hajde Ivice, pozdravi te svjetske putnike u ime sviju nas.

IVICA: Kako Ivica?

BRANKO: Hoću, tatice.

IVICA: *(gleda na majku)* Što to znači?

MAJKA: *(Branku)* Hajde, Ivice... Neka putnici vide, kako su učinili veliko djelo.

IVICA: Pa dobro... Tko sam onda ja?

OTAC: Znameniti svjetski putnik, o kojem su naše novine doniele velike članke.

IVICA: *(Zlatici)* Seko... Seko, zar me ne poznaješ?...

ZLATICA: *(potrči do Branka)* Oprostite, veliki svjetski putniče, ovo je ovdje moj brat.

IVICA: *(rasplače se)* Ta ja sam Ivica...

PERO: A ja Pero!

MIRKO: Ja Mirko!...

MAJKA: Najprije ćemo počastiti putnike... Hajde slavni putnici, ovdje smo vam priredili obilan zalogaj.

IVICA: *(Mirko i Pero polaze do stola i sjedaju)* A kako ste onda znali, da ćemo mi doći.

OTAC: Čitali smo u novinama o vašem biegu u sviet, a naš je Ivica poželio, da vidi ove junake.

IVICA: *(prima se za glavu)* Ja ne znam, što je to sa mnom...

MAJKA: No, jedite sada, putnici!... Sigurno ste umorni i gladni.

IVICA: Tri dana nismo ništa okusili. *(naglo jedu)*

ZLATICA: Ovako vas nisu sigurno na cielom svietu počastili.

IVICA: *(s punim ustima)* Ne... *(jede naglo, a djeca se smiju)*

OTAC: Hajde, Barice, vi odvedite ove crnce u kuhinju i tamo ih nahranite!

SLUŽAVKA: Razumiem...

OTAC: Ja ću kasnije doći, da govorim s njima.

1. UGLJENAR: Hvala vam, gospodine... Mi smo učinili svoju dužnost.

OTAC: Hvala vam... Ja ću vam se još zahvaliti.

SLUŽAVKA: Hajdemo... *(ode s ugljenarima)*

OTAC: *(za njima)* Kad se najedu, neka dođu po svoje putnike.

11. PRIZOR

IVICA: *(ustane)* Kako?... Da dođu po nas?

MIRKO: Pa kuda ćemo?

PERO: Ja ne ću k njima u šumu.

OTAC: Čitali smo, da polazite još daleko.

BRANKO: Da meni nije kod tebe, tatice, tako liepo, ja bih odmah pošao s njima na put.

IVICA: Ne mučite me!... Odkada je ovdje drugi Ivica?

OTAC: Odonda, odkad je naš Ivica pobjegao.

IVICA: *(poleti do otca i plače)* Oprosti mi, tatice... Mnogo sam kriv... Nikad, nikad ne ću misliti na ništa drugo nego na našu kuću.

OTAC: Ja te ne poznajem... Ti si svjetski putnik.

IVICA: *(poleti do majke)* Mamice!... *(klekne pred nju)* Mamice, oprosti!

MAJKA: *(digne ga)* Sinko moj!

IVICA: Tatice!... Sekice!... Oprostite!... Nikad više!...

OTAC: Hoćeš li još misliti na putovanje?

IVICA: Nikada...

OTAC: Neka ti je onda oprošteno.

IVICA: *(potrči prema njemu)* Tatice!...

OTAC: Nevaljanče moj!... *(zagrli ga)* Jesi li vidio, kako je mogao svršiti Ivičin bieg...

Zastor.

CIENA 40·- KUNA